

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 21 listopada 2017 r.

Poz. 2139

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia 26 października 2017 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020

Na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2017 r. poz. 562, 624, 892, 935 i 1475) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 marca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 415 i 765, z 2016 r. poz. 326, 589 i 1367 oraz z 2017 r. poz. 806) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 3:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Rolnik lub zarządca, o których mowa w art. 28 ust. 2 rozporządzenia nr 1305/2013, zwani dalej odpowiednio „rolnikiem” lub „zarządcą”, może realizować jednocześnie więcej niż jedno zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne, z tym że takie same zobowiązania może realizować jednocześnie, jeżeli zostały podjęte w różnych latach, a w przypadku gdy kontynuuje realizację takiego samego zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego podjętego przez innego rolnika lub zarządcę, może je realizować mimo, że zostały podjęte w tym samym roku.”

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Takie same zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatyczne mogą być realizowane w ramach wariantów pakietu wymienionego w § 4 ust. 1 pkt 2, pakietu wymienionego w § 4 ust. 1 pkt 3 lub wariantów pakietu wymienionego w § 4 ust. 1 pkt 4 lub 5, a w przypadku gdy kontynuuje realizację takiego samego zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego podjętego przez innego rolnika lub zarządcę – również w ramach pakietu wymienionego w § 4 ust. 1 pkt 1, wariantów pakietu wymienionego w § 4 ust. 1 pkt 6 lub ras lokalnych zwierząt w ramach pakietu wymienionego w § 4 ust. 1 pkt 7.”;

2) w § 4:

a) w ust. 2:

– pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) zachowuje występujące w gospodarstwie rolnym elementy krajobrazu rolniczego nieużytkowane rolniczo, tworzące ostoje przyrody, określone w planie działalności rolnośrodowiskowej;”

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rozwój wsi, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1906).

– po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:

„4a) posiada dokumentację przyrodniczą stanowiącą szczegółową charakterystykę danego siedliska przyrodniczego lub siedliska lęgowego ptaków, sporządzoną przez eksperta przyrodniczego, na formularzu udostępnionym przez Agencję, zgodnie z metodyką sporządzania takiej dokumentacji udostępnioną przez Agencję, zwaną dalej „dokumentacją przyrodniczą”, w roku poprzedzającym rok rozpoczęcia lub w roku rozpoczęcia realizacji danego zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego – w przypadku pakietu wymienionego w ust. 1 pkt 4 i 5, z wyłączeniem wariantu 4.7.”;

b) w ust. 3 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) eksperta przyrodniczego w dokumentacji przyrodniczej – w przypadku pakietu wymienionego w ust. 1 pkt 4 i 5, z wyłączeniem wariantu 4.7.”;

3) w § 5 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku gdy rolnik zadeklarował we wniosku o przyznanie kolejnej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej grunty orme w rozumieniu art. 4 ust. 1 lit. f rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 637/2008 i rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009, zwane dalej „gruntami ornymi”, które nie zostały zadeklarowane we wniosku o przyznanie pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej, zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne realizowane w ramach pakietu wymienionego w § 4 ust. 1 pkt 1 obejmuje również te grunty, lecz jedynie w zakresie przestrzegania wymogów, o których mowa w:

1) § 4 ust. 2 pkt 1 – w zakresie informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 5, ust. 2 i ust. 3 pkt 1 lit. a załącznika nr 3 do rozporządzenia – oraz § 4 ust. 2 pkt 3;

2) części I ust. 1 załącznika nr 2 do rozporządzenia.”;

4) w § 10:

a) w ust. 1 uchyla się pkt 1–3,

b) uchyla się ust. 2;

5) w § 12:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W przypadku pakietu wymienionego w § 4 ust. 1 pkt 1 płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna jest przyznawana do gruntów orných, z tym że w przypadku gruntów orných, na których jest prowadzona uprawa konopi włóknistych, płatność ta jest przyznawana do tych gruntów orných, które są objęte zezwoleniem wydanym na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 r. poz. 783 i 1458).”;

b) po ust 1a dodaje się ust. 1b w brzmieniu:

„1b. W przypadku pakietu wymienionego w § 4 ust. 1 pkt 1 płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna do gruntów orných, na których jest prowadzona uprawa konopi włóknistych, jest przyznawana, jeżeli rolnik ubiega się o przyznanie płatności bezpośredniej w rozumieniu przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego do tych gruntów za ten sam rok, w odniesieniu do którego rolnik ubiega się o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej do tych gruntów, i są spełnione warunki przyznania płatności bezpośredniej do tych gruntów.”;

c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W przypadku pakietu wymienionego w § 4 ust. 1 pkt 2 płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna jest przyznawana do gruntów orných, na których:

1) po plonie głównym są uprawiane międzyplony – w przypadku wariantu 2.1.;

2) w roku złożenia wniosku o przyznanie pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej są zakładane pasy traw o szerokości nie mniejszej niż 6 metrów w poprzek stoku – w przypadku wariantu 2.2., jeżeli co najmniej część gruntów położonych na działce ewidencyjnej, na której występują te pasy, jest położonych na stoku o nachyleniu powyżej 20%.”;

d) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. W przypadku pakietu wymienionego w § 4 ust. 1 pkt 6, płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna jest przyznawana do gruntów ornych, na których są uprawiane rośliny odmian regionalnych i amatorskich wpisanych do rejestru odmian prowadzonego na podstawie przepisów o nasiennictwie, zwanego dalej „krajowym rejestrem”, lub rośliny gatunków wymienionych w ust. 4 załącznika nr 4 do rozporządzenia.”;

6) w § 13 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Do gruntów, na których jest uprawiana roślina danego gatunku wymienionego w ust. 4 załącznika nr 4 do rozporządzenia lub danej odmiany regionalnej lub amatorskiej wpisanej do krajowego rejestru, płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna w ramach wszystkich wariantów pakietu wymienionego w § 4 ust. 1 pkt 6 jest przyznawana do łącznej powierzchni uprawy rośliny danego gatunku wymienionego w ust. 4 załącznika nr 4 do rozporządzenia lub danej odmiany regionalnej lub amatorskiej wpisanej do krajowego rejestru nie większej niż 5 ha.

3. W przypadku gdy rolnik ubiega się o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej w ramach wariantu 6.1. i wariantu 6.2. do powierzchni uprawy rośliny danego gatunku wymienionego w ust. 4 załącznika nr 4 do rozporządzenia lub danej odmiany regionalnej lub amatorskiej większej niż 5 ha, płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna w danym roku jest przyznawana w pierwszej kolejności do powierzchni uprawy zadeklarowanej w ramach wariantu 6.2., jednak nie większej niż powierzchnia uprawy określona w ust. 2, a w następnej kolejności do powierzchni uprawy zadeklarowanej w ramach wariantu 6.1., jednak nie większej niż powierzchnia uprawy, która stanowi różnicę między powierzchnią uprawy określoną w ust. 2 a powierzchnią uprawy zadeklarowaną w ramach wariantu 6.2.”;

7) w § 18:

a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) sporządzenia w roku poprzedzającym rok rozpoczęcia lub w roku rozpoczęcia, lub w drugim roku realizacji danego zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego dokumentacji przyrodniczej dla siedlisk przyrodniczych lub siedlisk lęgowych ptaków położonych na trwałych użytkach zielonych lub obszarach przyrodniczych, zadeklarowanych we wniosku o przyznanie pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej, objętych obszarem zatwierdzonym w rozumieniu art. 2 ust. 1 akapit drugi pkt 23 lit. b rozporządzenia nr 640/2014 – w przypadku pakietu wymienionego w § 4 ust. 1 pkt 4 i 5, z wyłączeniem wariantu 4.7.”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wysokość kwoty przeznaczonej na refundację kosztów transakcyjnych poniesionych z tytułu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, ustala się zgodnie z ust. 1 załącznika nr 7 do rozporządzenia, w którym są określone koszty transakcyjne, z tym że nie może ona przekraczać 20% wysokości:

- 1) pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej przyznanej za realizację zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego, w ramach którego jest wymagane posiadanie dokumentacji przyrodniczej – w przypadku sporządzenia dokumentacji przyrodniczej w roku poprzedzającym rok rozpoczęcia lub w roku rozpoczęcia realizacji danego zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego;
- 2) drugiej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej przyznanej za realizację zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego, w ramach którego jest wymagane posiadanie dokumentacji przyrodniczej – w przypadku sporządzenia dokumentacji przyrodniczej w drugim roku realizacji danego zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego.”;

8) w § 19 w ust. 1 w pkt 3 w lit. b:

a) wprowadzenie do wyciszenia otrzymuje brzmienie:

„sposobie wykorzystywania działek rolnych w ramach zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego, zawierające w szczególności wskazanie.”;

b) tiret drugie otrzymuje brzmienie:

„– roślin uprawnych uprawianych na danej działce, a w przypadku uprawy roślin odmian regionalnych lub amatorskich również nazw tych odmian – w przypadku realizacji pakietu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 6.”;

9) w § 20 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. W przypadku, o którym mowa w § 11 ust. 2 lub 3, do wniosku o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej rolnik lub zarządca dołącza oświadczenie, sporządzone na formularzu udostępnionym przez Agencję, o rolniku lub rolnikach, lub zarządcy, lub zarządcach, z którymi spełnia warunek, o którym mowa w § 11 ust. 1:

- 1) pkt 1, 2 lub 3 lit. a – w przypadku rolnika,
- 2) pkt 3 lit. b – w przypadku zarządcy

– zawierające oświadczenia tego rolnika lub tych rolników, lub tego zarządcy, lub tych zarządców potwierdzające tę okoliczność.”;

10) w § 21:

a) w ust. 4 w pkt 1 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) o stwierdzeniu na gruntach zadeklarowanych we wniosku o przyznanie pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej w ramach danego wariantu – w wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji, która stanowi podstawę do sporządzenia dokumentacji przyrodniczej – występowania siedliska przyrodniczego lub siedliska lęgowego ptaków objętego wsparciem w ramach tego wariantu,”

b) ust. 4c i 4d otrzymują brzmienie:

„4c. Rolnik lub zarządca składa do kierownika biura powiatowego Agencji do dnia 15 lipca roku, w którym podjął zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne, kopie stron planu działalności rolnośrodowiskowej, na których:

- 1) są zawarte informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2 i 4 załącznika nr 3 do rozporządzenia,
- 2) jest zawarty wykaz:
 - a) działek rolnych, a w przypadku realizacji wariantu 2.1., 6.1. lub 6.2. – jest zawarte wskazanie wielkości obszaru objętego zobowiązaniem rolno-środowiskowo-klimatycznym,
 - b) zobowiązań realizowanych w gospodarstwie rolnym,
 - c) lat realizacji poszczególnych zobowiązań

– z tym że kopie stron, na których są zawarte informacje, o których mowa w pkt 2, oraz informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 4 załącznika nr 3 do rozporządzenia, zawierają również podpis doradcy rolnośrodowiskowego, przy którego udziale został sporządzony ten plan.

4d. W przypadku zmiany w planie działalności rolnośrodowiskowej informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 4 załącznika nr 3 do rozporządzenia, w ramach realizowanego zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego lub zmiany w tym planie wynikającej z podjęcia nowego zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego, rolnik lub zarządca składa do kierownika biura powiatowego Agencji do dnia 15 lipca roku, w którym nastąpiła ta zmiana, kopie stron tego planu, na których:

- 1) są zawarte informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2 i 4 załącznika nr 3 do rozporządzenia,
- 2) jest zawarty wykaz:
 - a) działek rolnych, a w przypadku realizacji wariantu 2.1., 6.1. lub 6.2. – jest zawarte wskazanie wielkości obszaru objętego zobowiązaniem rolno-środowiskowo-klimatycznym,
 - b) zobowiązań realizowanych w gospodarstwie rolnym,
 - c) lat realizacji poszczególnych zobowiązań

– z tym że kopie stron tego planu, na których są zawarte informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2 załącznika nr 3 do rozporządzenia, zawierają również wskazanie daty sporządzenia tej zmiany.”;

c) po ust. 4d dodaje się ust. 4e w brzmieniu:

„4e. Do zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego w zakresie pakietu wymienionego w § 4 ust. 1 pkt 7 nie stosuje się ust. 4c pkt 2 i ust. 4d pkt 2.”;

d) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Czynność, o której mowa w ust. 1, 2, 4b, 4c, 4d lub 5, dokonaną do dnia wydania decyzji w sprawie o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej za dany rok, uważa się za dokonaną w terminie.”;

e) dodaje się ust. 8 w brzmieniu:

„8. Czynność, o której mowa w ust. 4, dokonana:

- 1) w terminie określonym w wezwaniu, o którym mowa w ust. 6,
- 2) po terminie określonym w ust. 4, a przed doręczeniem wezwania, o którym mowa w ust. 6 – uważa się za dokonaną w terminie.”;

11) uchyla się § 23;

12) w § 30 uchyla się ust. 2;

13) w § 33:

a) w ust. 3 w pkt 2 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) procentowego stosunku powierzchni obszaru, na którym stwierdzono to uchybienie, do powierzchni obszaru, na którym powinny być przestrzegane te wymogi w ramach danego pakietu lub jego wariantu.”,

b) ust. 9a otrzymuje brzmienie:

„9a. W przypadku, o którym mowa w ust. 9, rolnik lub zarządca sporządza plan działalności rolnośrodowiskowej i składa do kierownika biura powiatowego Agencji, najpóźniej w terminie składania wniosków o przyznanie kolejnej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej, kopie stron tego planu, na których są zawarte informacje, o których mowa w:

- 1) ust. 1 pkt 1, 2 i 4 załącznika nr 3 do rozporządzenia,
- 2) § 21 ust. 4c pkt 2

– z tym że kopie stron, na których są zawarte informacje, o których mowa w § 21 ust. 4c pkt 2, oraz informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 4 załącznika nr 3 do rozporządzenia, zawierają również podpis doradcy rolnośrodowiskowego, przy którego udziale został sporządzony ten plan.”,

c) po ust. 9a dodaje się ust 9b–9e w brzmieniu:

„9b. Do zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego w zakresie pakietu wymienionego w § 4 ust. 1 pkt 7 nie stosuje się ust. 9a pkt 2.

9c. Jeżeli zostanie stwierdzone uchybienie w przestrzeganiu wymogu określonego w części I ust. 2 załącznika nr 2 do rozporządzenia w zakresie wykonania chemicznej analizy gleby (pH, P, K, Mg i węgiel organiczny) w pierwszym (lub poprzedzającym) roku realizacji pakietu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 1, płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna jest zmniejszana za nieprzestrzeganie tego wymogu również w kolejnych latach realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego, chyba że rolnik:

- 1) wykonał tę analizę najpóźniej w roku, w którym złożył wniosek o przyznanie drugiej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej za realizację zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego w ramach pakietu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 1, przy czym w zakresie pH, P, K i Mg wykonał tę analizę przed upływem 25 dni od dnia, w którym upływa termin składania wniosków o przyznanie płatności bezpośredniej w rozumieniu przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego;
- 2) złożył do kierownika biura powiatowego Agencji do dnia 31 października roku, w którym złożył wniosek o przyznanie drugiej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej za realizację zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego w ramach pakietu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 1, kopię dokumentu, o którym mowa w § 21 ust. 1 pkt 1 lit. a, oraz oświadczenie, o którym mowa w § 21 ust. 1 pkt 1 lit. b.

9d. Jeżeli rolnik lub zarządca nie posiada dokumentacji przyrodniczej, sporządzonej w roku poprzedzającym rok rozpoczęcia lub w roku rozpoczęcia realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego, w ramach którego jest wymagane posiadanie tej dokumentacji:

- 1) pierwsza płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna za realizację tego zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego przysługuje temu rolnikowi lub zarządcy w wysokości zmniejszonej o 100% w odniesieniu do powierzchni gruntów, dla których ten rolnik lub zarządca nie posiada tej dokumentacji;
- 2) kolejne płatności rolno-środowiskowo-klimatyczne za realizację tego zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego przysługują temu rolnikowi lub zarządcy w wysokości zmniejszonej o 100% w odniesieniu do powierzchni gruntów, dla których ten rolnik lub zarządca nie posiada tej dokumentacji, chyba że:
 - a) posiada dokumentację przyrodniczą sporządzoną w roku, w którym złożył wniosek o przyznanie drugiej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej za realizację zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego,

- b) złożył do kierownika biura powiatowego Agencji najpóźniej do dnia 30 września roku, w którym złożył wniosek o przyznanie drugiej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej za realizację zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego, kopię pierwszej strony dokumentacji przyrodniczej, o której mowa w lit. a.

9e. Czynność, o której mowa w ust. 9c pkt 2 i ust. 9d pkt 2 lit. b, dokonaną do dnia wydania decyzji w sprawie o przyznanie drugiej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej za realizację zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego, uważa się za dokonaną w terminie.”,

- d) ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Jeżeli zostanie stwierdzone, że plan działalności rolnośrodowiskowej jest niekompletny lub jest niezgodny z informacjami przekazanymi we wniosku i z załącznikami do niego w zakresie informacji, o których mowa w § 21 ust. 4c pkt 2, lub informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2, lub 4, lub 5 lub ust. 2 pkt 1 lub 2, lub ust. 3 załącznika nr 3 do rozporządzenia, rolnik lub zarządca:

- 1) uzupełnia lub poprawia ten plan,
- 2) składa oświadczenie o uzupełnieniu lub poprawieniu tego planu do kierownika biura powiatowego Agencji – najpóźniej w terminie składania wniosków o przyznanie kolejnej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej, a w przypadku gdy w ostatnim roku realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego zostanie stwierdzone, że ten plan jest niekompletny lub jest niezgodny z informacjami przekazanymi we wniosku i z załącznikami do niego w zakresie informacji, o których mowa w § 21 ust. 4c pkt 2, lub informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lub 4, lub ust. 2 pkt 1 lub 2, lub ust. 3 załącznika nr 3 do rozporządzenia – w terminie do dnia 14 marca ostatniego roku realizacji tego zobowiązania.”,

- e) ust. 14 otrzymuje brzmienie:

„14. Jeżeli w odniesieniu do uchybienia, o którym mowa w ust. 1–3, 5, 8, 9d, ust. 11 pkt 1 i ust. 13, wystąpi powtarzalność, o której mowa w art. 35 ust. 3 akapit piąty rozporządzenia nr 640/2014, płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna w części dotyczącej danego pakietu lub jego wariantu, których dotyczy to uchybienie, jest zmniejszana, a w przypadku uchybienia, o którym mowa w ust. 4 pkt 1 – podlega zwrotowi, dodatkowo o kwotę stanowiącą iloczyn 7% kwoty, którą rolnik lub zarządca otrzymałby, gdyby to uchybienie nie wystąpiło, oraz liczby lat, w których wcześniej stwierdzono podobne niezgodności.”;

- 14) w załączniku nr 1 do rozporządzenia w tabeli:

- a) w części I. Wymogi dotyczące stosowania nawozów ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

1. Niestosowanie w danym roku dawki odchodów zwierzęcych wykorzystywanych rolniczo zawierającej więcej niż 170 kg azotu w czystym składniku na 1 ha użytków rolnych – art. 105 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. poz. 1566).	1. Stwierdzono zastosowanie w danym roku dawki odchodów zwierzęcych wykorzystywanych rolniczo zawierającej więcej niż 170 kg azotu w czystym składniku na 1 ha użytków rolnych.	Obszar gruntów ornych objęty zobowiązaniem w ramach pakietu 1. w pierwszym roku jego realizacji. Obszar objęty zobowiązaniem w ramach wariantu 2.1. oraz pakietu 4. i 5.	80%	1,25	–	–	100%
2. Stosowanie komunalnych osadów ściekowych zgodnie z zaleconymi dawkami, ustalonymi zgodnie z § 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 lutego 2015 r. w sprawie komunalnych osadów ściekowych (Dz. U. poz. 257) – § 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 lutego 2015 r. w sprawie komunalnych osadów ściekowych.	2. Stwierdzono, że zastosowano komunalne osady ściekowe w stopniu przekraczającym zalecane dawki komunalnych osadów ściekowych, o których mowa w § 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 lutego 2015 r. w sprawie komunalnych osadów ściekowych.	Obszar objęty zobowiązaniem w ramach pakietu 1. w pierwszym roku realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego. Obszar objęty zobowiązaniem w ramach pakietu 2., 4. i 5.	20%	–	1,5	–	30%

b) w części II. Wymogi dotyczące stosowania środków ochrony roślin ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

1. Przeciwdziałanie zniesieniu środków ochrony roślin na obszary i obiekty niebędące celem zabiegu z zastosowaniem tych środków. Stosowanie środków ochrony roślin należy planować z uwzględnieniem okresu, w którym ludzie będą przebywać na obszarze objętym zabiegiem – art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin (Dz. U. z 2017 r. poz. 50, z późn. zm.).	1. Nie przeciwdziałano zniesieniu środków ochrony roślin na obszary lub obiekty niebędące celem zabiegu z zastosowaniem tych środków lub stwierdzono, że stosowanie środków ochrony roślin zaplanowano bez uwzględnienia okresu, w którym ludzie będą przebywać na obszarze objętym zabiegiem.	Obszar objęty zobowiązaniem w ramach wariantu 2.1. oraz pakietu 3., 4. i 5.	20%	1,25	–	–	25%
2. Uwzględnienie integrowanej ochrony roślin w przypadku stosowania środków ochrony roślin oraz wskazanie sposobu realizacji wymagań integrowanej ochrony roślin w dokumentacji (ewidencji zabiegów) przez podanie przyczyny wykonania zabiegu środkiem ochrony roślin – art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin.	2. Stwierdzono, że nie uwzględniono integrowanej ochrony roślin w przypadku stosowania środków ochrony roślin lub nie wskazano sposobu realizacji wymagań integrowanej ochrony roślin w dokumentacji (ewidencji zabiegów) przez podanie przyczyny wykonania zabiegu środkiem ochrony roślin.	Obszar objęty zobowiązaniem w ramach wariantu 2.1. oraz pakietu 3., 4. i 5.	20%	1,25	–	–	25%

15) w załączniku nr 2 do rozporządzenia w części I. Pakiet 1. Rolnictwo zrównoważone:

a) w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Zastosowanie co najmniej 4 upraw w rozumieniu art. 44 ust. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 637/2008 i rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009, zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1307/2013”, wymienionych w ust. 1a pkt 2–4 lub wymienionych w ust. 1 załącznika nr 4 do rozporządzenia w plonie głównym w danym roku na gruntach ornych w gospodarstwie, przy czym udział:”

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Uprawianie na gruntach ornych następujących upraw:

- 1) upraw wymienionych w ust. 1 załącznika nr 4 do rozporządzenia lub
 - 2) konopi włóknistych, lub
 - 3) mieszanek zbożowych, z tym że różne mieszanki nasion, o których mowa w art. 40 ust. 3 akapit trzeci zdanie trzecie rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 639/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie uzupełnienia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 ustanawiającego przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz zmiany załącznika X do tego rozporządzenia (Dz. Urz. UE L 181 z 20.06.2014, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 639/2014”, uznaje się za oddzielne uprawy w rozumieniu art. 44 ust. 4 rozporządzenia nr 1307/2013, lub
 - 4) mieszanek strączkowych, strączkowo-gorczykowych, strączkowo-słonecznikowych lub strączkowo-zbożowych, z tym że różne mieszanki nasion, o których mowa w art. 40 ust. 3 akapit trzeci zdanie trzecie rozporządzenia nr 639/2014, uznaje się za oddzielne uprawy w rozumieniu art. 44 ust. 4 rozporządzenia nr 1307/2013
- przy czym w przypadku roślin wieloletnich uprawianie ich przez okres nie dłuższy niż 3 lata w okresie objętym zobowiązaniem rolno-środowiskowo-klimatycznym.

1b. Zakaz ugorowania gruntów ornych.”

c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Dwukrotna chemiczna analiza gleby (pH, P, K, Mg i węgiel organiczny) wykonana na gruntach ornych w pierwszym (lub poprzedzającym) i w piątym (lub poprzedzającym) roku realizacji pakietu, przy czym w zakresie pH, P, K i Mg wykonana przed upływem 25 dni od dnia, w którym upływa termin składania wniosków o przyznanie płatności bezpośredniej w rozumieniu przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w pierwszym i w piątym roku realizacji pakietu.”,

d) w ust. 4:

– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Zastosowanie na działce rolnej położonej na gruntach ornych.”,

– pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) w zmianowaniu minimum 3 grup upraw w ciągu 5 lat realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego.”,

– w pkt 3 część wspólna wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„– w przypadku działek rolnych, na których są uprawiane rośliny inne niż wieloletnie, oraz działek rolnych, na których rośliny wieloletnie są uprawiane krócej niż przez dwa lata ciągłej uprawy.”,

e) po ust. 4 dodaje się ust. 4a i 4b w brzmieniu:

„4a. Do grup upraw zalicza się grupy upraw, o których mowa w ust. 1 załącznika nr 4 do rozporządzenia, oraz grupę upraw mieszanki, która obejmuje mieszanki strączkowo-gorczykowe, strączkowo-słonecznikowe oraz strączkowo-zbożowe.

4b. Konopie włókniste zalicza się do grupy upraw, o której mowa w lp. 10 tabeli zawartej w ust. 1 załącznika nr 4 do rozporządzenia, mieszanki zbożowe zalicza się do grupy upraw, o której mowa w lp. 1 tabeli zawartej w ust. 1 załącznika nr 4 do rozporządzenia, a mieszanki strączkowe zalicza się do grupy upraw, o której mowa w lp. 3 tabeli zawartej w ust. 1 załącznika nr 4 do rozporządzenia.”;

16) w załączniku nr 3 do rozporządzenia w ust. 3 po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) plan nawozowy oparty na bilansie azotu oraz chemicznej analizie gleby, określający dawki N, P, K, Mg i potrzeby wapnowania – w przypadku pakietu wymienione w § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia.”,

17) w załączniku nr 4 do rozporządzenia:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszego rozporządzenia,

b) w ust. 4 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Pakiet 6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie obejmuje następujące gatunki roślin.”;

18) uchyla się załącznik nr 5 do rozporządzenia;

19) w załączniku nr 8 do rozporządzenia w tabeli:

a) część I. Pakiet 1. Rolnictwo zrównoważone otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 2 do niniejszego rozporządzenia,

b) część IV. Pakiet 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000 i Pakiet 5. Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000 otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 3 do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Do przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach działania „Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, zwanej dalej „płatnością rolno-środowiskowo-klimatyczną”, w sprawach objętych postępowaniami:

1) wszczętymi i niezakończonymi ostateczną decyzją przed dniem 15 marca 2018 r.,

2) zakończonymi decyzją ostateczną wydaną na podstawie przepisów dotychczasowych, w przypadku gdy zostały wznowione po dniu 14 marca 2018 r.

– stosuje się przepisy rozporządzenia zmienianego w § 1 w brzmieniu dotychczasowym.

§ 3. 1. Chemiczną analizę gleby (pH, P, K, Mg i węgiel organiczny) wykonaną na gruntach ornych w pierwszym roku realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego w ramach pakietu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia zmienianego w § 1, podjętego przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, uznaje się za wykonaną w terminie, nawet jeżeli w zakresie pH, P, K i Mg została wykonana po upływie 25 dni od dnia, w którym upływa termin składania wniosków o przyznanie płatności bezpośredniej w rozumieniu przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego.

2. W odniesieniu do zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego w ramach pakietu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia zmienianego w § 1, podjętego w 2015 r. lub 2016 r.:

- 1) termin:
 - a) określony w § 33 ust. 9c pkt 1 rozporządzenia zmienianego w § 1 w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem uważa się za zachowany, jeżeli czynność, o której mowa w § 33 ust. 9c pkt 1 rozporządzenia zmienianego w § 1 w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem, została wykonana najpóźniej w roku, w którym rolnik złożył wniosek o przyznanie drugiej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej za realizację zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego w ramach pakietu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia zmienianego w § 1,
 - b) wykonania czynności, o której mowa w § 33 ust. 9c pkt 2 rozporządzenia zmienianego w § 1 w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem, upływa z dniem 31 października 2018 r.;
- 2) czynność, o której mowa w § 33 ust. 9c pkt 2 rozporządzenia zmienianego w § 1 w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem, dokonana do dnia wydania decyzji w sprawie o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej za 2018 r. uważa się za dokonaną w terminie.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 15 marca 2018 r.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: *K. Jurgiel*

Załączniki do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
z dnia 26 października 2017 r. (poz. 2139)

Załącznik nr 1

1. Pakiet 1. Rolnictwo zrównoważone obejmuje następujące uprawy, rośliny i grupy upraw:

Lp.	Uprawy w rozumieniu art. 44 rozporządzenia nr 1307/2013	Rodzaje lub gatunki roślin	Grupa upraw
1	jęczmień jary	jęczmień jary	zboża
	jęczmień ozimy	jęczmień ozimy	
	kukurydza	kukurydza cukrowa, kukurydza pękająca, kukurydza woskowata, kukurydza zwyczajna	
	owies	owies bizantyjski, owies nagi (nagoziarnisty jary), owies siewny, owies szorstki	
	pszenica jara	pszenica orkisz – jara, pszenica płaskurka – jara, pszenica samopsza – jara, pszenica twarda – jara, pszenica zwyczajna – jara	
	pszenica ozima	pszenica orkisz – ozima, pszenica płaskurka – ozima, pszenica samopsza – ozima, pszenica twarda – ozima, pszenica zwyczajna – ozima	
	pszenżyto jare	pszenżyto jare	
	pszenżyto ozime	pszenżyto ozime	
	sorgo	sorgo techniczne, sorgo sułtańskie, trawa sudańska	
	szarłat	szarłat z wyjątkiem <i>Amaranthus retroflexus</i>	
	żyto jare	żyto jare	
	żyto ozime	żyto krzyca, żyto ozime	
2	fasola	fasola wielokwiatowa, fasola zwykła karłowa, fasola zwykła tyczna	strączkowe i warzywa strączkowe
	groch	groch siewny (jadalny i pastewny, w tym peluszką) – w tym z rośliną podporową, groch zwyczajny łuskowy, groch zwyczajny cukrowy	
	groszek	łędźwian	
	łubin	łubin biały, łubin wąskolistny, łubin żółty	
	seradela uprawna	seradela uprawna	

	soczewica jadalna	soczewica jadalna (w tym z rośliną podporową)	
	soja zwyczajna	soja zwyczajna	
	wyka jara	bobik, bób, wyka siewna (w tym z rośliną podporową)	
	wyka ozima	wyka kosmata (w tym z rośliną podporową)	
3	koniczyna	koniczyna egipska (aleksandryjska), koniczyna krwistoczerwona, koniczyna perska	bobowate drobnonasienne
	nostrzyk	nostrzyk biały, nostrzyk żółty	
4	trawa lub inne pastewne rośliny zielne	mieszanka jednoroczna traw, trawy w siewie czystym z przeznaczeniem na nasiona, mieszanka jednoroczna traw z bobowatymi drobnonasiennymi	trawa lub inne pastewne rośliny zielne
5	burak	burak cukrowy, burak ćwikłowy, burak liściowy (boćwina), burak pastewny	
	cykoria	cykoria siewna (korzeniowa)	
	marchew	marchew jadalna, marchew pastewna	
	pasternak zwyczajny	pasternak zwyczajny	okopowe i warzywa korzeniowe
	pietruszka	pietruszka korzeniowa, pietruszka naciowa	
	salsefia	salsefia	
	seler	seler korzeniowy, seler naciowy	
	skorzonera	skorzonera	
	ziemniak	ziemniak	
6	gorczyca biała	gorczyca biała	
	gorczyca czarna	gorczyca czarna	
	gorczyca sarepska	gorczyca sarepska	
	kapusta rzepak – ozimy	rzepak ozimy	oleiste
	kapusta rzepak – jary	brukiew, rzepak jary	
	rzepik ozimy	perko, rzepik	
	słonecznik	słonecznik oleisty, słonecznik pastewny, topinambur	

7	dynia figolistna	dynia figolistna	warzywa kapustowate i rzepowate
	dynia olbrzymia	dynia olbrzymia	
	dynia piżmowa	dynia piżmowa	
	dynia zwyczajna	cukinia, dynia oleista, dynia pastewna, dynia zwyczajna, kabaczek, patison	
	kapusta warzywna	brokuł włoski, jarmuż, kalafior, kalarepa, kapusta brukselska, kapusta głowiasta biała, kapusta głowiasta czerwona, kapusta pastewna, kapusta włoska	
	kapusta właściwa	kapusta chińska, kapusta pekińska i rzepa ścierniskowa	
	rzeżucha ogrodowa	pieprzyca siewna (rzeżucha ogrodowa)	
	rzodkiew	rzodkiew czarna, rzodkiew biała, rzodkiew oleista, rzodkiewka	
8	proso	proso	proso
9	facelia błękitna	facelia błękitna	facelia
10	len	len oleisty i len włóknisty	len, lnianka
	lnianka siewna	lnianka siewna (lnicznik)	
11	mak	mak lekarski, mak wschodni	mak
12	gryka	gryka	gryka
13	arbuz	arbuz (kawon)	pozostałe warzywa
	cykoria	endywia eskariola, endywia kędzierzawa, cykoria warzywna (liściowa, sałatowa)	
	czosnek	cebula kartoflanka, cebula perłowa, cebula wielopiętrowa, cebula zwyczajna, czosnek, czosnek niedźwiedzi, por, czosnek serpentynowy (rokambuł), siedmiolatka, szalotka, szczypiorek	
	koper ogrodowy	koper ogrodowy	
	koper włoski	koper włoski (fenkuł)	
	melon	melon	
	oberżyna	bakłażan (oberżyna)	
	ogórek	ogórek	
	papryka roczna	papryka roczna	
	pomidor skórzasty	pomidor skórzasty	

	pomidor	pomidor	
	roszpunka warzywna	roszpunka (roszponka) warzywna	
	sałata	sałata głowiasta masłowa, sałata głowiasta krucha, sałata listkowa (rozetowa), sałata łodygowa, sałata rzymska	
	szpinak nowozelandzki	szpinak nowozelandzki	
	szpinak zwyczajny	szpinak warzywny (zwyczajny)	
14	chaber	chaber bławatek	rośliny miododajne
	pszczelnik	pszczelnik mołdawski	
	rukiew	rukiew wodna	
	ślaz	ślaz dziki, ślaz maurytański	
	ślazówka	ślazówka ogrodowa, ślazówka turyngska	
15	babka	babka lancetowata, babka płesznik	ziola
	bazylia pospolita	bazylia pospolita	
	bylica	bylica estragon, bylica piołun	
	czarnuszka siewna	czarnuszka siewna	
	cząber	cząber ogrodowy	
	dzięgiel	dzięgiel leśny, arcydzięgiel litwor	
	dziurawiec zwyczajny	dziurawiec zwyczajny	
	fiołek trójbarwny	fiołek trójbarwny	
	hyzop lekarski	hyzop lekarski	
	jeżówka purpurowa	jeżówka purpurowa	
	kminek zwyczajny	kminek zwyczajny	
	kocanki piaskowe	kocanka piaskowa	
	kolendra siewna	kolendra siewna	
	kozieradka pospolita	kozieradka pospolita	
	kozłek lekarski	kozłek lekarski	
	krokosz barwierski	krokosz barwierski	
	krwawnik pospolity	krwawnik pospolity	
	lawenda wąskolistna	lawenda wąskolistna	
	lebiodka	lebiodka pospolita, majeranek ogrodowy	
	lnica	lnica (lnianka) pospolita	
	lubiczyk ogrodowy	lubiczyk ogrodowy	

	macierzanka	tymianek pospolity (właściwy)	
	melisa lekarska	melisa lekarska	
	mięta	mięta kędzierzawa, mięta pieprzowa, mięta długolistna, mięta okrągłolistna	
	mniszek lekarski	mniszek lekarski	
	mydlnica lekarska	mydlnica lekarska	
	nagietek lekarski	nagietek lekarski	
	ogórecznik lekarski	ogórecznik lekarski	
	orlik pospolity	orlik pospolity	
	ostropest plamisty	ostropest plamisty	
	prawoślaz	malwa czarna, prawoślaz lekarski	
	różeniec górski	różeniec górski	
	rumian rzymski	rumian rzymski (szlachetny)	
	rumianek pospolity	rumianek pospolity	
	ruta zwyczajna	ruta zwyczajna	
	serdecznik pospolity	serdecznik pospolity	
	szałwia	szałwia lekarska	
	szanta zwyczajna	szanta zwyczajna	
	wiesiołek	wiesiołek dwuletni	
	złocień dalmatyński	złocień dalmatyński	
	żeń-szeń prawdziwy	żeń-szeń prawdziwy	
16	komonica	komonica błotna, komonica zwyczajna	
	koniczyna	koniczyna biała, koniczyna czerwona	
	lucerna	lucerna chmielowa (nerkowata), lucerna mieszańcowa, lucerna sierpowata, lucerna siewna	
	trawa lub inne pastewne rośliny zielne	mieszanka wieloletnia traw z bobowatymi drobnonasiennymi	wieloletnie
	trawa lub inne pastewne rośliny zielne	mieszanka wieloletnia traw	
	poziomka	poziomka, truskawka	
	rutwica lekarska	rutwica lekarska	
	sparceta	sparceta piaskowa, sparceta (esparceta) siewna	

Załącznik nr 2

I. Pakiet 1. Rolnictwo zrównoważone					
Nieuprawianie na gruntach ornych upraw wymienionych w części I ust. 1a załącznika nr 2 do rozporządzenia	80%	1,25	–	–	100%
Uprawa na gruntach ornych roślin wieloletnich wymienionych w ust. 1 załącznika nr 4 do rozporządzenia przez okres dłuższy niż 3 lata w okresie objętym zobowiązaniem rolno-środowiskowo-klimatycznym	80%	1,25	–	–	100%
Ugorowanie gruntów ornych	56%	1,25	–	–	70%
Zastosowanie 3 upraw w plonie głównym w danym roku na gruntach ornych w gospodarstwie	32%	1,25	–	–	40%
Zastosowanie 2 upraw w plonie głównym w danym roku na gruntach ornych w gospodarstwie	56%	1,25	–	–	70%
Zastosowanie 1 uprawy w plonie głównym w danym roku na gruntach ornych w gospodarstwie	80%	1,25	–	–	100%
Udział uprawy, która zajmuje największą powierzchnię gruntów ornych w gospodarstwie, przekracza 65% powierzchni wszystkich gruntów ornych w gospodarstwie w danym roku lub udział uprawy zbóż przekracza 65% powierzchni wszystkich gruntów ornych w gospodarstwie w danym roku	20%	1,25	–	–	25%
Udział jednej z czterech upraw głównych jest mniejszy niż 10%, ale większy niż 5% lub równy 5% powierzchni wszystkich gruntów ornych w gospodarstwie w danym roku	12%	1,25	–	–	15%

Udział każdej z dwóch upraw w ramach czterech upraw głównych jest mniejszy niż 10%, ale większy niż 5% lub równy 5% powierzchni wszystkich gruntów ornych w gospodarstwie w danym roku	24%	1,25	–	–	30%
Udział każdej z trzech upraw w ramach czterech upraw głównych jest mniejszy niż 10%, ale większy niż 5% lub równy 5% powierzchni wszystkich gruntów ornych w gospodarstwie w danym roku	32%	1,25	–	–	40%
Udział jednej z czterech upraw głównych jest mniejszy niż 5% powierzchni wszystkich gruntów ornych w gospodarstwie w danym roku	24%	1,25	–	–	30%
Udział każdej z dwóch upraw w ramach czterech upraw głównych jest mniejszy niż 5% powierzchni wszystkich gruntów ornych w gospodarstwie w danym roku	40%	1,25	–	–	50%
Udział każdej z trzech upraw w ramach czterech upraw głównych jest mniejszy niż 5% powierzchni wszystkich gruntów ornych w gospodarstwie w danym roku	56%	1,25	–	–	70%
Niewykonanie na gruntach ornych w pierwszym (lub poprzedzającym) roku realizacji pakietu chemicznej analizy gleby (pH, P, K, Mg i węgiel organiczny) w terminie	50%	–	1,5	–	75%
Niewykonanie na gruntach ornych w piątym (lub poprzedzającym) roku realizacji pakietu chemicznej analizy gleby (pH, P, K, Mg i węgiel organiczny) w terminie	5%	1,25	–	–	6%
Brak planu nawozowego, opartego na bilansie azotu oraz chemicznej analizie gleby, określającego dawki N, P, K, Mg i potrzeby wapnowania	20%	1,25	–	–	25%

Nie jest przestrzegany plan nawozowy, oparty na bilansie azotu oraz chemicznej analizie gleby, określający dawki N, P, K, Mg i potrzeby wapnowania	20%	1,25	–	–	25%
Zastosowanie mniej niż 3 grup upraw w ciągu 5 lat realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego	50%	–	–	1,75	88%
Niezastosowanie, najpóźniej w 4. roku okresu realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego, w dwóch różnych latach jednej z dwóch wymaganych praktyk dodatkowych – w przypadku działek rolnych, na których są uprawiane rośliny inne niż wieloletnie	15%	–	–	1,75	26%
Niezastosowanie, najpóźniej w 4. roku realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego, międzyplonu, jako jednej z dwóch wymaganych praktyk dodatkowych, pomimo zastosowania co najmniej dwóch wymaganych praktyk dodatkowych – w przypadku działek rolnych, na których są uprawiane rośliny inne niż wieloletnie	15%	–	–	1,75	26%
Niezastosowanie, najpóźniej w 4. roku realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego, międzyplonu, jako wymaganej praktyki dodatkowej – w przypadku działek rolnych, na których są uprawiane rośliny wieloletnie	15%	–	–	1,75	26%
Niezastosowanie, najpóźniej w 4. roku okresu zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego, w dwóch różnych latach żadnej z dwóch wymaganych praktyk dodatkowych	25%	–	–	1,75	44%
Zastosowanie komunalnych osadów ściekowych	15%	1,25	–	–	19%

IV. Pakiet 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000 i Pakiet 5. Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000					
Zastosowanie wałowania	50%	–	1,5	–	75%
Zastosowanie komunalnych osadów ściekowych	25%	–	1,5	–	38%
Zastosowanie podsiewu – bez uprawy powierzchniowej gleby	25%	–	1,5	–	38%
Zastosowanie podsiewu – z zastosowaniem uprawy powierzchniowej gleby	50%	–	1,5	–	75%
Zastosowanie włókowania w okresie: – od dnia 1 kwietnia do dnia 1 września na obszarach nizinnych (do 300 m n.p.m.) – od dnia 15 kwietnia do dnia 1 września na obszarach wyżynnych i górskich (powyżej 300 m n.p.m.)	20%	–	1,5	–	30%
Zastosowanie środków ochrony roślin, z wyjątkiem selektywnego i miejscowego niszczenia uciążliwych gatunków inwazyjnych z zastosowaniem odpowiedniego sprzętu (np. mazaczy herbicydowych)	15%	–	1,5	–	23%
Stworzenie nowych, rozbudowa i odtworzenie istniejących urządzeń melioracji wodnych szczegółowych, z wyjątkiem konstrukcji urządzeń mających na celu dostosowanie poziomu wód, wykorzystując istniejące urządzenia melioracji wodnych szczegółowych do wymogów siedliskowych gatunków lub siedlisk będących przedmiotem ochrony w danym wariancie – z wyłączeniem działań dopuszczonych przez eksperta przyrodniczego, a w przypadku wariantu 4.7. – przez doradcę rolnośrodowiskowego	57%	–	–	1,75	100%

Składowanie biomasy wśród kęp drzew i zarośli, w rowach, jarach i innych obniżeniach terenu (położonych na działkach zadeklarowanych we wniosku o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej)	10%	1,25	–	–	13%
Wariant 4.1. Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe i Wariant 5.1. Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe					
Zastosowanie pastwiskowego sposobu użytkowania	57%	–	–	1,75	100%
Zastosowanie kośno-pastwiskowego sposobu użytkowania, w przypadku niedopuszczenia takiego sposobu użytkowania przez eksperta przyrodniczego	33%	–	1,5	–	50%
Zastosowanie nawożenia lub wapnowania	10%	–	1,5	–	15%
Mechaniczne zniszczenie struktury gleby, w tym przez bronowanie lub przeorywanie	50%	–	1,5	–	75%
Zastosowanie innej niż określona częstotliwości koszenia lub niewykoszenie, lub wykoszenie w nieodpowiednim terminie	33%	–	1,5	–	50%
Niezłożenie ściętej biomasy w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi, lub jej nieusunięcie w odpowiednim terminie, lub pozostawienie na działce rolnej rozdrobnionej biomasy	33%	–	1,5	–	50%
Nieusunięcie z działki rolnej do dnia 1 marca kolejnego roku biomasy ułożonej w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi	25%	1,25	–	–	31%
Pozostawienie mniejszej niż 15% nieskoszonej powierzchni działki rolnej	5%	1,25	–	–	6%
Pozostawienie większej niż 20%, lecz mniejszej niż 50% lub równej 50% nieskoszonej powierzchni działki rolnej	10%	1,25	–	–	13%

Pozostawienie większej niż 50% nieskoszonej powierzchni działki rolnej	25%	1,25	–	–	31%
Pozostawienie nieskoszonej niewłaściwej części działki rolnej, w szczególności innej niż zaznaczona na materiale graficznym	10%	1,25	–	–	13%
Wypasanie w nieodpowiednim terminie	15%	1,25	–	–	19%
Nieprzestrzeganie dozwolonego poziomu obsady zwierząt	10%	–	1,5	–	15%
Wariant 4.2. Zalewowe łąki selernicowe i słonorośla i Wariant 5.2. Zalewowe łąki selernicowe i słonorośla					
Zastosowanie nawożenia lub wapnowania	10%	–	1,5	–	15%
Mechaniczne zniszczenie struktury gleby, w tym przez bronowanie lub przeorywanie	50%	–	1,5	–	75%
Użytkowanie kośne i kośno-pastwiskowe					
Zastosowanie innej niż określona częstotliwości koszenia lub niewykoszenie, lub wykoszenie w nieodpowiednim terminie	33%	–	1,5	–	50%
Niezłożenie ściętej biomasy w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi, lub jej nieusunięcie w odpowiednim terminie, lub pozostawienie na działce rolnej rozdrobnionej biomasy	33%	–	1,5	–	50%
Nieusunięcie z działki rolnej do dnia 1 marca kolejnego roku biomasy ułożonej w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi	25%	1,25	–	–	31%
Pozostawienie mniejszej niż 15% nieskoszonej powierzchni działki rolnej	5%	1,25	–	–	6%
Pozostawienie większej niż 20%, lecz mniejszej niż 50% lub równej 50% nieskoszonej powierzchni działki rolnej	10%	1,25	–	–	13%

Pozostawienie większej niż 50% nieskoszonej powierzchni działki rolnej	25%	1,25	–	–	31%
Pozostawienie nieskoszonej niewłaściwej części działki rolnej, w szczególności innej niż zaznaczona na materiale graficznym	10%	1,25	–	–	13%
Wypasanie w nieodpowiednim terminie	15%	1,25	–	–	19%
Nieprzestrzeganie dozwolonego poziomu obsady zwierząt	10%	–	1,5	–	15%
Użytkowanie pastwiskowe					
Niewypasanie lub wypasanie w nieodpowiednim terminie	33%	–	1,5	–	50%
Nieprzestrzeganie dopuszczonego poziomu obsady zwierząt	20%	–	1,5	–	30%
Niewykoszenie niedojadów lub wykoszenie niedojadów w nieodpowiednim terminie	5%	1,25	–	–	6%
Niezłożenie ściętej biomasy z niedojadów w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi, lub jej nieusunięcie w odpowiednim terminie, lub pozostawienie na działce rolnej rozdrobnionej biomasy z niedojadów	33%	–	1,5	–	50%
Nieusunięcie z działki rolnej do dnia 1 marca kolejnego roku biomasy z niedojadów ułożonej w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi	25%	1,25	–	–	31%
Wariant 4.3. Murawy i Wariant 5.3. Murawy					
Zastosowanie kośnego lub kośno-pastwiskowego sposobu użytkowania, w przypadku niedopuszczenia takiego sposobu użytkowania przez eksperta przyrodniczego	33%	–	1,5	–	50%

Zastosowanie nawożenia lub wapnowania	10%	–	1,5	–	15%
Mechaniczne zniszczenie struktury gleby, w tym przez bronowanie lub przeorywanie	50%	–	1,5	–	75%
Użytkowanie pastwiskowe					
Niewypasanie lub wypasanie w nieodpowiednim terminie	33%	–	1,5	–	50%
Nieprzestrzeganie dozwolonego poziomu obsady zwierząt	20%	–	1,5	–	30%
Niewykoszenie niedojadów lub wykoszenie ich z zastosowaniem innej niż wskazana częstotliwości lub w nieodpowiednim terminie	5%	1,25	–	–	6%
Niezłożenie ściętej biomasy z niedojadów w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi, lub jej nieusunięcie w odpowiednim terminie, lub pozostawienie na działce rolnej rozdrobnionej biomasy z niedojadów	33%	–	1,5	–	50%
Nieusunięcie z działki rolnej do dnia 1 marca kolejnego roku biomasy z niedojadów ułożonej w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi	25%	1,25	–	–	31%
Użytkowanie kośne i kośno-pastwiskowe					
Zastosowanie innej niż określona częstotliwości koszenia lub niewykoszenie, lub wykoszenie w nieodpowiednim terminie	33%	–	1,5	–	50%
Niezłożenie ściętej biomasy w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi, lub jej nieusunięcie w odpowiednim terminie, lub pozostawienie na działce rolnej rozdrobnionej biomasy	33%	–	1,5	–	50%
Nieusunięcie z działki rolnej do dnia 1 marca kolejnego roku biomasy ułożonej w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi	25%	1,25	–	–	31%

Pozostawienie mniejszej niż 15% nieskoszonej powierzchni działki rolnej	5%	1,25	–	–	6%
Pozostawienie większej niż 20%, lecz mniejszej niż 50% lub równej 50% nieskoszonej powierzchni działki rolnej	10%	1,25	–	–	13%
Pozostawienie większej niż 50% nieskoszonej powierzchni działki rolnej	25%	1,25	–	–	31%
Pozostawienie nieskoszonej niewłaściwej części działki rolnej, w szczególności innej niż zaznaczona na materiale graficznym	10%	1,25	–	–	13%
Wypasanie w nieodpowiednim terminie	15%	1,25	–	–	19%
Nieprzestrzeganie dozwolonego poziomu obsady zwierząt	10%	–	1,5	–	15%
Wariant 4.4. Półnaturalne łąki wilgotne i Wariant 5.4. Półnaturalne łąki wilgotne					
Zastosowanie pastwiskowego sposobu użytkowania	57%	–	–	1,75	100%
Zastosowanie kośno-pastwiskowego sposobu użytkowania, w przypadku niedopuszczenia takiego sposobu użytkowania przez eksperta przyrodniczego	33%	–	1,5	–	50%
Przekroczenie dopuszczalnego limitu nawożenia	10%	–	1,5	–	15%
Nawożenie azotem na obszarach nawożonych przez namuły rzeczne	20%	–	1,5	–	30%
Zastosowanie wapnowania	10%	–	1,5	–	15%
Mechaniczne zniszczenie struktury gleby, w tym przez bronowanie lub przeorywanie	50%	–	1,5	–	75%
Zastosowanie innej niż określona częstotliwości koszenia lub niewykoszenie lub wykoszenie w nieodpowiednim terminie	33%	–	1,5	–	50%

Pozostawienie mniejszej niż 15% nieskoszonej powierzchni działki rolnej	5%	1,25	–	–	6%
Pozostawienie większej niż 20%, lecz mniejszej niż 50% lub równej 50% nieskoszonej powierzchni działki rolnej	10%	1,25	–	–	13%
Pozostawienie większej niż 50% nieskoszonej powierzchni działki rolnej	25%	1,25	–	–	31%
Pozostawienie nieskoszonej niewłaściwej części działki rolnej, w szczególności innej niż zaznaczona na materiale graficznym	10%	1,25	–	–	13%
Niezłożenie ściętej biomasy w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi, lub jej nieusunięcie w odpowiednim terminie, lub pozostawienie na działce rolnej rozdrobnionej biomasy	33%	–	1,5	–	50%
Nieusunięcie z działki rolnej do dnia 1 marca kolejnego roku biomasy ułożonej w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi	25%	1,25	–	–	31%
Wypasanie w nieodpowiednim terminie	15%	1,25	–	–	19%
Nieprzestrzeganie dozwolonego poziomu obsady zwierząt	10%	–	1,5	–	15%
Wariant 4.5. Półnaturalne łąki świeże i Wariant 5.5. Półnaturalne łąki świeże					
Przekroczenie dopuszczalnego limitu nawożenia	10%	–	1,5	–	15%
Nawożenie azotem na obszarach nawożonych przez namuły rzeczne	10%	–	1,5	–	15%
Mechaniczne zniszczenie struktury gleby, w tym przez bronowanie lub przeorywanie	50%	–	1,5	–	75%

Zastosowanie wapnowania bez wykonania niezbędnych w tym zakresie analiz gleby lub jeżeli ekspert przyrodniczy nie dopuścił takiej możliwości	10%	–	1,5	–	15%
Użytkowanie kośne i kośno-pastwiskowe					
Zastosowanie innej niż określona częstotliwości koszenia lub niewykoszenie, lub wykoszenie w nieodpowiednim terminie	33%	–	1,5	–	50%
Niezłożenie ściętej biomasy w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi, lub jej nieusunięcie w odpowiednim terminie, lub pozostawienie na działce rolnej rozdrobnionej biomasy	33%	–	1,5	–	50%
Nieusunięcie z działki rolnej do dnia 1 marca kolejnego roku biomasy ułożonej w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi	25%	1,25	–	–	31%
Pozostawienie mniejszej niż 15% nieskoszonej powierzchni działki rolnej	5%	1,25	–	–	6%
Pozostawienie większej niż 20%, lecz mniejszej niż 50% lub równej 50% nieskoszonej powierzchni działki rolnej	10%	1,25	–	–	13%
Pozostawienie większej niż 50% nieskoszonej powierzchni działki rolnej	25%	1,25	–	–	31%
Pozostawienie nieskoszonej niewłaściwej części działki rolnej, w szczególności innej niż zaznaczona na materiale graficznym	10%	1,25	–	–	13%
Wypasanie w nieodpowiednim terminie	15%	1,25	–	–	19%
Nieprzestrzeganie dozwolonego poziomu obsady zwierząt	10%	–	1,5	–	15%
Użytkowanie pastwiskowe					
Niewypasanie lub wypasanie w nieodpowiednim terminie	33%	–	1,5	–	50%

Nieprzestrzeganie dozwolonego poziomu obsady zwierząt	20%	–	1,5	–	30%
Niewykoszenie niedojadów lub wykoszenie niedojadów w nieodpowiednim terminie	5%	1,25	–	–	6%
Niezłożenie ściętej biomasy z niedojadów w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi, lub jej nieusunięcie w odpowiednim terminie, lub pozostawienie na działce rolnej rozdrobnionej biomasy z niedojadów	33%	–	1,5	–	50%
Nieusunięcie z działki rolnej do dnia 1 marca kolejnego roku biomasy z niedojadów ułożonej w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi	25%	1,25	–	–	31%
Wariant 4.6.1. Torfowiska – wymogi obowiązkowe i Wariant 5.6.1. Torfowiska – wymogi obowiązkowe i Wariant 4.6.2. Torfowiska – wymogi obowiązkowe i uzupełniające i Wariant 5.6.2. Torfowiska – wymogi obowiązkowe i uzupełniające					
Wymogi obowiązkowe					
Wydobycie torfu	57%	–	–	1,75	100%
Zalesienie	57%	–	–	1,75	100%
Zastosowanie nawożenia lub wapnowania	57%	–	–	1,75	100%
Pozostawienie rozdrobnionej biomasy	30%	–	–	1,75	53%
Mechaniczne zniszczenie struktury gleby, w tym przez bronowanie lub przeorywanie, lub wykorzystywanie sprzętu mechanicznego powodującego naruszenie wierzchniej warstwy gleby	57%	–	–	1,75	100 %
Nieusunięcie odpadów pochodzenia antropogenicznego	20%	–	–	1,75	35%
Niewycięcie wskazanych przez eksperta przyrodniczego lub wycięcie w nieodpowiednim terminie zarośli i podrostu drzew	25%	–	1,5	–	38%

Zastosowanie innej niż określona częstotliwości koszenia powierzchni, na której występują odrośla drzew i krzewów, lub innej niż określona częstotliwości wycinania tych odrośli	15%	–	1,5	–	23%
Niewykoszenie powierzchni, na której występują odrośla drzew i krzewów, lub niewycinanie tych odrośli, lub koszenie powierzchni, na której występują odrośla drzew i krzewów w nieodpowiednim terminie, lub wycinanie tych odrośli w nieodpowiednim terminie	48%	1,25	–	–	60%
Niezłożenie ściętej biomasy w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi, lub jej nieusunięcie w odpowiednim terminie, lub pozostawienie na działce rolnej rozdrobnionej biomasy	33%	–	1,5	–	50%
Nieusunięcie z działki rolnej do dnia 1 marca kolejnego roku biomasy ułożonej w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi	25%	1,25	–	–	31%
Wymogi uzupełniające					
Zastosowanie pastwiskowego lub kośno-pastwiskowego sposobu użytkowania	57%	–	–	1,75	100%
Zastosowanie innej niż określona częstotliwości koszenia runi lub niekoszenie runi, lub koszenie runi w nieodpowiednim terminie	33%	–	1,5	–	50%
Pozostawienie większej niż 20%, lecz mniejszej niż 50% lub równej 50% nieskoszonej powierzchni działki rolnej	10%	1,25	–	–	13%
Pozostawienie większej niż 50% nieskoszonej powierzchni działki rolnej	25%	1,25	–	–	31%

Pozostawienie nieskoszzonej niewłaściwej części działki rolnej, w szczególności innej niż zaznaczona na materiale graficznym	10%	1,25	–	–	13%
Niezłożenie ściętej biomasy w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi, lub jej nieusunięcie w odpowiednim terminie, lub pozostawienie na działce rolnej rozdrobnionej biomasy	33%	–	1,5	–	50%
Nieusunięcie z działki rolnej do dnia 1 marca kolejnego roku biomasy ułożonej w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi	25%	1,25	–	–	31%
Wariant 4.7. Ekstensywne użytkowanie na obszarach specjalnej ochrony ptaków (OSO)					
Przekroczenie dopuszczalnego limitu nawożenia	10%	–	1,5	–	15%
Nawożenie azotem na obszarach nawożonych przez namuły rzeczne	10%	–	1,5	–	15%
Wykonanie jakichkolwiek zabiegów agrotechnicznych innych niż bronowanie i przeorywanie lub zabiegów pielęgnacyjnych w terminie od dnia 1 kwietnia do terminu pierwszego pokosu lub w przypadku użytkowania pastwiskowego – do dnia 15 czerwca	20%	–	1,5	–	30%
Mechaniczne zniszczenie struktury gleby, w tym przez bronowanie lub przeorywanie	50%	–	1,5	–	75%
Użytkowanie kośne i kośno-pastwiskowe					
Zastosowanie innej niż wskazana częstotliwości koszenia lub niewykoszenie, lub wykoszenie w nieodpowiednim terminie	33%	–	1,5	–	50%
Niezłożenie ściętej biomasy w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi, lub jej nieusunięcie w odpowiednim terminie, lub pozostawienie na działce rolnej rozdrobnionej biomasy	33%	–	1,5	–	50%

Nieusunięcie z działki rolnej do dnia 1 marca kolejnego roku biomasy ułożonej w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi	25%	1,25	–	–	31%
Pozostawienie mniejszej niż 15% nieskoszonej powierzchni działki rolnej	5%	1,25	–	–	6%
Pozostawienie większej niż 20%, lecz mniejszej niż 50% lub równej 50% nieskoszonej powierzchni działki rolnej	10%	1,25	–	–	13%
Pozostawienie większej niż 50% nieskoszonej powierzchni działki rolnej	15%	1,25	–	–	31%
Pozostawienie nieskoszonej niewłaściwej części działki rolnej, w szczególności innej niż zaznaczona na materiale graficznym	10%	1,25	–	–	13%
Wypasanie w nieodpowiednim terminie	15%	1,25	–	–	19%
Nieprzestrzeganie dozwolonego poziomu obsady zwierząt	10%	–	1,5	–	15%
Użytkowanie pastwiskowe					
Niewypasanie lub wypasanie w nieodpowiednim terminie	33%	–	1,5	–	50%
Nieprzestrzeganie dozwolonego poziomu obsady zwierząt	20%	–	1,5	–	30%
Niewykoszenie niedojadów lub wykoszenie ich z zastosowaniem innej niż wskazana częstotliwości lub w nieodpowiednim terminie	5%	1,25	–	–	6%
Niezłożenie ściętej biomasy z niedojadów w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi, lub jej nieusunięcie w odpowiednim terminie, lub pozostawienie na działce rolnej rozdrobnionej biomasy z niedojadów	33%	–	1,5	–	50%

Nieusunięcie z działki do dnia 1 marca kolejnego roku biomasy z niedojadów ułożonej w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi	25%	1,25	–	–	31%
Wariant 4.8. Ochrona siedlisk lęgowych ptaków: rycyka, kszczyka, krwawodzioba lub czajki					
Zastosowanie wapnowania	10%	–	1,5	–	15%
Mechaniczne zniszczenie struktury gleby, w tym przez bronowanie lub przeorywanie	50%	–	1,5	–	75%
Wykonanie jakichkolwiek zabiegów agrotechnicznych innych niż bronowanie i przeorywanie lub zabiegów pielęgnacyjnych w terminie od dnia 1 kwietnia do terminu pierwszego pokosu lub w przypadku użytkowania pastwiskowego – do dnia 15 czerwca	20%	–	1,5	–	30%
Zastosowanie nawożenia – w przypadku użytkowania kośno-pastwiskowego i pastwiskowego	10%	–	1,5	–	15%
Użytkowanie kośne i kośno-pastwiskowe					
Zastosowanie innej niż wskazana częstotliwości koszenia lub niewykoszenie, lub wykoszenie w nieodpowiednim terminie	33%	–	1,5	–	50%
Niezłożenie ściętej biomasy w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi, lub jej nieusunięcie w odpowiednim terminie, lub pozostawienie na działce rolnej rozdrobnionej biomasy	33%	–	1,5	–	50%
Nieusunięcie z działki rolnej do dnia 1 marca kolejnego roku biomasy ułożonej w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi	25%	1,25	–	–	31%
Pozostawienie mniejszej niż 15% nieskosizonej powierzchni działki rolnej	5%	1,25	–	–	6%

Pozostawienie większej niż 20%, lecz mniejszej niż 50% lub równej 50% nieskoszonej powierzchni działki rolnej	10%	1,25	–	–	13%
Pozostawienie większej niż 50% nieskoszonej powierzchni działki rolnej	15%	1,25	–	–	31%
Pozostawienie nieskoszonej niewłaściwej części działki rolnej, w szczególności innej niż zaznaczona na materiale graficznym	10%	1,25	–	–	13%
Wypasanie w nieodpowiednim terminie	15%	1,25	–	–	19%
Nieprzestrzeganie dozwolonego poziomu obsady zwierząt	10%	1,5	–	–	15%
Przekroczenie dopuszczalnego limitu nawożenia	10%	–	1,5	–	15%
Nawożenie azotem na obszarach nawożonych przez namuły rzeczne w przypadku użytkowania kośnego	10%	–	1,5	–	15%
Użytkowanie pastwiskowe					
Niewypasanie lub wypasanie w nieodpowiednim terminie	33%	–	1,5	–	50%
Nieprzestrzeganie dozwolonego poziomu obsady zwierząt	20%	–	1,5	–	30%
Niewykoszenie niedojadów lub wykoszenie ich z zastosowaniem innej niż wskazana częstotliwości lub w nieodpowiednim terminie	5%	1,25	–	–	6%
Niezłożenie ściętej biomasy z niedojadów w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi, lub jej nieusunięcie w odpowiednim terminie, lub pozostawienie na działce rolnej rozdrobnionej biomasy z niedojadów	33%	–	1,5	–	50%
Nieusunięcie z działki rolnej do dnia 1 marca kolejnego roku biomasy z niedojadów ułożonej w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi	25%	1,25	–	–	31%

Wariant 4.9. Ochrona siedlisk lęgowych ptaków: wodniczki					
Zastosowanie pastwiskowego sposobu użytkowania	57%	–	–	1,75	100%
Zastosowanie nawożenia lub wapnowania	10%	–	1,5	–	15%
Mechaniczne zniszczenie struktury gleby, w tym przez bronowanie lub przeorywanie	50%	–	1,5	–	75%
Wykonanie jakichkolwiek zabiegów agrotechnicznych innych niż bronowanie i przeorywanie lub zabiegów pielęgnacyjnych w terminie od dnia 1 kwietnia do terminu pierwszego pokosu	20%	–	1,5	–	30%
Zastosowanie innej niż określona częstotliwości koszenia lub niewykoszenie, lub wykoszenie w nieodpowiednim terminie	33%	–	1,5	–	50%
Pozostawienie mniejszej niż 15% nieskoszonych powierzchni działki rolnej	5%	1,25	–	–	6%
Pozostawienie większej niż 85% nieskoszonych powierzchni działki rolnej	25%	1,25	–	–	31%
Pozostawienie nieskoszonej niewłaściwej części działki rolnej, w szczególności innej niż zaznaczona na materiale graficznym	10%	1,25	–	–	13%
Niezłożenie ściętej biomasy w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi, lub jej nieusunięcie w odpowiednim terminie, lub pozostawienie na działce rolnej rozdrobnionej biomasy	33%	–	1,5	–	50%
Nieusunięcie z działki rolnej do dnia 1 marca kolejnego roku biomasy ułożonej w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi	25%	1,25	–	–	31%
Wypasanie w nieodpowiednim terminie	15%	1,25	–	–	19%

Nieprzestrzeganie dozwolonego poziomu obsady zwierząt	10%	–	1,5	–	15%
Wariant 4.10. Ochrona siedlisk lęgowych ptaków: dubelta lub kulika wielkiego					
Zastosowanie wapnowania	10%	–	1,5	–	15%
Mechaniczne zniszczenie struktury gleby, w tym przez bronowanie lub przeorywanie	50%	–	1,5	–	75%
Zastosowanie nawożenia – w przypadku użytkowania kośno-pastwiskowego i pastwiskowego	10%	–	1,5	–	15%
Wykonanie jakichkolwiek zabiegów agrotechnicznych innych niż bronowanie i przeorywanie lub zabiegów pielęgnacyjnych w terminie: 1) od dnia 1 kwietnia do terminu pierwszego pokosu – w przypadku użytkowania kośnego i kośno-pastwiskowego lub 2) do dnia 10 lipca – w przypadku użytkowania pastwiskowego	20%	–	1,5	–	30%
Użytkowanie kośne i kośno-pastwiskowe					
Zastosowanie innej niż określona częstotliwości koszenia lub niewykoszenie, lub wykoszenie w nieodpowiednim terminie	33%	–	1,5	–	50%
Niezłożenie ściętej biomasy w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi, lub jej nieusuniecie w odpowiednim terminie, lub pozostawienie na działce rolnej rozdrobnionej biomasy	33%	–	1,5	–	50%
Nieusunięcie z działki rolnej do dnia 1 marca kolejnego roku biomasy ułożonej w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi	25%	1,25	–	–	31%
Pozostawienie mniejszej niż 15% nieskoszonych powierzchni działki rolnej, a w przypadku turzycowisk – mniejszej niż 50% nieskoszonych powierzchni działki rolnej	5%	1,25	–	–	6%

Pozostawienie większej niż 20% nieskoszonej powierzchni działki rolnej, a w przypadku turzycowisk – większej niż 50% nieskoszonej powierzchni działki rolnej	10%	1,25	–	–	13%
Pozostawienie nieskoszonej niewłaściwej części działki rolnej, w szczególności innej niż zaznaczona na materiale graficznym	10%	1,25	–	–	13%
Wypasanie w nieodpowiednim terminie	15%	1,25	–	–	19%
Nieprzestrzeganie dozwolonego poziomu obsady zwierząt	10%	–	1,5	–	15%
Przekroczenie dopuszczalnego limitu nawożenia	10%	–	1,5	–	15%
Nawożenie azotem na obszarach nawożonych przez namuły rzeczne w przypadku użytkowania kośnego	10%	–	1,5	–	15%
Użytkowanie pastwiskowe					
Niewypasanie lub wypasanie w nieodpowiednim terminie	33%	–	1,5	–	50%
Nieprzestrzeganie dozwolonego poziomu obsady zwierząt	20%	–	1,5	–	30%
Niewykoszenie niedojadów lub wykoszenie ich z zastosowaniem innej niż wskazana częstotliwości lub w nieodpowiednim terminie	5%	1,25	–	–	6%
Niezłożenie ściętej biomasy z niedojadów w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi, lub jej nieusuniecie w odpowiednim terminie, lub pozostawienie na działce rolnej rozdrobnionej biomasy z niedojadów	33%	–	1,5	–	50%
Nieusuniecie z działki rolnej do dnia 1 marca kolejnego roku biomasy z niedojadów ułożonej w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi	25%	1,25	–	–	31%

Wariant 4.11. Ochrona siedlisk lęgowych ptaków: derkacza					
Zastosowanie pastwiskowego sposobu użytkowania	57%	–	–	1,75	100%
Zastosowanie nawożenia lub wapnowania	10%	–	1,5	–	15%
Mechaniczne zniszczenie struktury gleby, w tym przez bronowanie lub przeorywanie	57%	–	–	1,75	100%
Wykonanie jakichkolwiek zabiegów agrotechnicznych innych niż bronowanie i przeorywanie lub zabiegów pielęgnacyjnych w terminie od dnia 1 kwietnia do terminu pierwszego pokosu	20%	–	1,5	–	30%
Niewykoszenie lub wykoszenie w nieodpowiednim terminie	33%	–	1,5	–	50%
Pozostawienie mniejszej niż 15% nieskoszzonej powierzchni działki rolnej	5%	1,25	–	–	6%
Pozostawienie większej niż 20%, lecz mniejszej niż 50% lub równej 50% nieskoszzonej powierzchni działki rolnej	10%	1,25	–	–	13%
Pozostawienie większej niż 50% nieskoszzonej powierzchni działki rolnej	25%	1,25	–	–	31%
Pozostawienie nieskoszzonej niewłaściwej części działki rolnej, w szczególności innej niż zaznaczona na materiale graficznym	10%	1,25	–	–	13%
Niezłożenie ściętej biomasy w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi, lub jej nieusunięcie w odpowiednim terminie, lub pozostawienie na działce rolnej rozdrobnionej biomasy	33%	–	1,5	–	50%
Nieusunięcie z działki rolnej do dnia 1 marca kolejnego roku biomasy ułożonej w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi	25%	1,25	–	–	31%
Wypasanie w nieodpowiednim terminie	15%	1,25	–	–	19%
Nieprzestrzeganie dozwolonego poziomu obsady zwierząt	10%	–	1,5	–	15%